

**ANALIZA FINANSOWA EKONOMICZNEJ
KONDYCJI NA PRZYKŁADZIE POLSKICH
PRZEDSIĘBIORSTW DZIAŁAJĄCYCH W SEKTORZE
PRZETWÓRSTWA PRZEMYSŁOWEGO**

**FINANCIAL ANALYSIS OF ECONOMIC HEALTH –
POLISH SERVICE COMPANY OPERATING IN THE
MANUFACTURING SECTOR**

A. Klah, J. Józwowska, E. Drab, P. Wierzbowski

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu - Wrocław University of Economics

STRESZCZENIE:

Celem niniejszej pracy jest pomiar kondycji finansowej trzech przedsiębiorstw należących do sektora przetwórstwa przemysłowego. Rezultatem analizy jest Indeks Kondycji Finansowej Zietlow'a opisany w artykule p.t. „A Financial Health Index for Achieving Nonprofit Financial Sustainability”, na który składają się miary obliczane w różnych horyzontach czasowych, obejmujących okres trzech lat – od 2011r. do 2013r. Obliczone na jego podstawie wskaźniki pozwalają ocenić wypłacalność, płynność i elastyczność finansową organizacji, a otrzymany obraz, dogłębnie pokazuje sytuację finansową firmy.

SŁOWA KLUCZOWE:

indeks kondycji finansowej, indeks Zietlow'a, analiza finansowa

SUMMARY

The aim of this study is to measure the financial health of three companies belonging to manufacturing sector. The result of the analysis is the Zietlow's Financial Health Index, showed in article: "A Financial Health Index for Achieving Nonprofit Financial Sustainability", which consists of measures calculated in different time horizons, obtain three years period – from 2011 to 2013. Calculated on the basis of indicators allow us to assess solvency, liquidity and financial flexibility of the organization, and the received a picture that shows the depth financial situation of the company.

KEYWORDS:

financial health index, PHI Zietlow, financial analysis

JEL: (Journal Economic Literature)

JEL CLASSIFICATION: L20, L21, L22, L23, L25, L29, L89

Recenzent 1: Elżbieta Domka

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Link do treści recenzji 1: https://www.academia.edu/12242049/recenzja_1

Recenzent 2: Patrycja Radziwołek

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Link do treści recenzji 2: https://www.academia.edu/12242129/recenzja_2

Wstęp

Celem pracy jest zbadanie i przedstawienie sytuacji ekonomiczno-finansowej polskich przedsiębiorstw. Każda jednostka produkcyjno-gospodarcza, aby osiągnąć swój cel, musi być odpowiednio zarządzana. Na proces decyzyjny składa się wiele aspektów m.in. podejmowanie decyzji. Aby wybory były dobre, muszą być poparte wcześniejszą analizą konkretnego problemu. Jednym z takich problemów jest zdolność do kontynuowania działalności, a odzwierciedleniem tego jest obraz kondycji finansowej danej firmy. Umiejętność przeprowadzenia właściwej merytorycznie i metodycznie oceny kondycji finansowej firmy jest jedną z najważniejszych i najistotniejszych przesłanek nowoczesnego zarządzania. Podstawą takiej oceny będzie wskaźnik FHI (Financial Health Index) zaproponowany przez Johna Zietlow'a. Który uwzględniając ramy czasowe opiera się na trzech charakterystycznych cechach Modelu Zrównoważonego Rozwoju – wypłacalności, płynności i elastyczności finansowej. Te kluczowe elementy połączone za pomocą wskaźników dają pełny obraz i informację o kondycji finansowej spółki. Dzięki wskaźnikom można poznać mocne i słabe strony przedsiębiorstwa, a zidentyfikowane wartości mogą być źródłem informacji o zagrożeniu i szansach. Do analizy zostały wybrane działające przedsiębiorstwa produkcyjne na polskim rynku. Należą do nich trzy firmy z branży przemysłu przetwórczego, które zajmuje się produkcją pasz dla zwierząt gospodarczych. Przy wyborze tych instytucji kierowałam się dostępem bilansów jak i rachunku wyników, oraz chęcią zbadania kondycji finansowej dużych firm i mających znaczący wpływ na rynek. Niniejsza analiza instytucji umożliwia poprzez przeprowadzone badania wskaźników finansowych porównać jednorodny charakter działalności, formy organizacyjnej, celów działania oraz sposobów finansowania prowadzonej działalności. W zestawieniu przedstawiony zostanie każdy z etapów analizy, a uzyskane wyniki zostaną przedstawione w formie tabel i zinterpretowane.

Analiza ekonomiczna

Analizie poddane są firmy produkcyjne wytwarzające pasze i karmy, oraz inne środki przeznaczone dla zwierząt gospodarczych. Produkty firm cieszą się dużą różnorodnością. Zgodnie z odpowiedziami do ankiety przychody ze sprzedaży i koszty mają charakter umiarkowanie sezonowy. Wpływy kształtują się na podobnym poziomie przez cały rok, jednakże ich większy wzrost obserwuje się w okresach zimowych. Wzrost kosztów ma

głównie miejsce w przypadku pojawieniem się nowego produktu. Spółki dobrze wypadają na tle sektora, dane finansowe z bilansu prezentują się są nieznacznie poniżej średniej w sektorze. Biorąc pod uwagę liczbę zatrudnionych osób oraz roczne przychody ze sprzedaży możemy stwierdzić, że firmy znajdują się na różnych poziomach. Według badania wskaźnik obrotu kapitału pracującego zbliżony jest do sektorowego. Stabilność kadr w przedsiębiorstwie nie jest istotna, a pracownicy są wynagradzani przeciętnie i podobnie jak u konkurencji. Indeks kondycji finansowej (Financial Health Indeks, oznaczany jako ϕ) jest wskaźnikiem ogólnej sytuacji finansowej w czasie trwającym od jutra do trzech lat. Istotą analizy finansowej przedsiębiorstwa jest ocena zjawisk i procesów finansowych odzwierciedlających możliwości jednostki. Na Indeks Kondycji finansowej składa się piętnaście wskaźników należących do czterech kategoriach czasowych: wskaźnik ogólny, natychmiastowy, krótkoterminowy oraz średnioterminowy. Każdy z nich dotyczy innych, unikalnych obszarów finansowych spółek, a ich zbyt wysoka lub zbyt niska wielkość jest sygnałem o występowaniu określonych zjawisk. By otrzymać ostateczny FHI należy obliczyć składowe wskaźniki. Każdy z nich posiada swoją wagę, którą wnosi do indeksu. Indeks przyjmuje zawsze wartości dodatnie i im wyższą wartość osiągnie, tym lepsza jest kondycja finansowa spółki.

1 Wskaźniki ogólne (ang. *General Subscore*)

W kategorii wskaźników ogólnych, które są pierwszą miarą potrzebną do obliczenia wskaźnika PHI są wskaźniki służące do mierzenia elastyczności i kondycji finansowej podmiotu w okresie do 36 miesięcy. Kategoria ta składa się z trzech wielkości:

- 1) Logarytm naturalny wieku
- 2) Logarytm naturalny rozmiaru
- 3) Wskaźnik niestabilności aktywów¹.

Wskaźniki te służą ocenie finansowej stabilności oraz elastyczności instytucji i jej możliwości na szybką reakcję na zmiany na rynku. Pierwsze dwa obrazują trwałość i długość życia organizacji, oddając siłę kapitału przedsiębiorstwa, która ma wpływ na zdolność pozyskiwania nowych funduszy. Dostarczają one informacji o znaczeniu przedsiębiorstwa na rynku.. Dobrze działające podmioty, które są na rynku funkcjonują od dłuższego czasu ciesząc

¹ S. Basak, A. Shapiro (2001) *Value-at-Risk Based Risk Management: Optimal Policies and Asset Price*,

się większym zaufaniem potencjalnych klientów. Trzeci przedstawia ryzyko niestabilności aktywów i obniża wartość ogólną.

1.1 Logarytm naturalny wieku (*ang. Natural Logarithm of Age*)

Pierwszy ze wskaźników - obliczany jest na podstawie liczby lat prowadzonej działalności. Wskaźnik ten mierzy trwałość organizacji, która z każdym rokiem się zwiększa², ponieważ organizacja znajdując się dłużej na rynku staje się bardziej stabilna z co za tym idzie zdobywa większe zaufanie i wiarygodność, dlatego wskaźnik wieku im wyższy tym lepiej. Odzwierciedla on większą elastyczność finansowa poprzez powiększanie możliwości pozyskiwania kapitału.

Wzór 1.

$$\text{Logarytm naturalny wieku} = \ln(\text{ilość lat działania podmiotu})$$

Tabela 1. Natural Logarithm of Age

	2011	2012	2013
#1	2,56	2,64	2,71
#2	3,18	3,22	3,26
#3	2,30	2,40	2,48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Obliczony logarytm wieku dla powyższych podmiotów wzrasta proporcjonalnie do długości prowadzenia działalności i jest równoznaczny ze zwiększeniem zapotrzebowania na środki finansowe. Wszystkie jednostki można uznać za dojrzałe, a powyższy wskaźnik elastyczności finansowej wskazuje, że spośród trzech badanych przedsiębiorstw największe zapotrzebowanie na zwiększenie środków finansowych wykazuje firma #2, co jest związane z najdłuższym okresem działalności. Wraz z upływem czasu wszystkie przedsiębiorstwa będą zgłaszać większe zapotrzebowanie na dodatkowe nakłady finansowe.

1.2 Logarytm naturalny wielkości (*ang. Natural Logarithm of Size*)

² Okten, C., Weisbrod, B.A. "Determinants of Donations in Private Nonprofit Markets." *Journal of PublicEconomics*, 2000, 75(2), 255-272

Kolejny wskaźnik to logarytm naturalny rozmiaru, określa on elastyczność i stabilność finansową firmy. Logarytm naturalny wielkości wykorzystuje informacje o wielkości jednostek przy uwzględnieniu jej przychodów ze sprzedaży w poszczególnych latach. Im większa dynamika wzrostu tego wskaźnika, tym większy wzrost reputacji firmy, która wiąże się z nowymi możliwościami rozwoju i szybkością pozyskiwania pożyczek, kredytów i innych form finansowania, a także wpływa na wartość rynkową przedsiębiorstwa oraz jego aktualną i przyszłą efektywność działania³.

Wzór 2.

$$\text{Logarytm naturalny wielkości} = \ln(\text{przychody całkowite} + \text{zysk} - \text{zrealizowana/niezrealizowana inwestycjach i nieruchomościach})$$

Tabela 2. Natural Logarithm of Size

	2011	2012	2013
#1	17,88	18,12	18,27
#2	16,50	16,50	16,28
#3	19,79	19,97	20,13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Stabilność w badanych przedsiębiorstwach poza #2 wzrasta z roku na rok, co jest bardzo pożądanym zjawiskiem. Wzrost tego parametru odzwierciedla dostęp firmy do rynku kapitałowego, co skutkuje spadkiem ryzyka finansowego oraz większą elastycznością. Wskaźnik ten wzmacnia markę organizacji oraz zdolność pozyskiwania kapitału.

1.3 Indeks niestabilności aktywów (*ang. Asset Instability Index*)

Kolejnym analizowanym indeksem jest wskaźnik niestabilności aktywów, nie odgrywa on aż tak wielkiego znaczenia jak pozostałe wskaźniki. Ukazuje on bowiem zmienność aktywów na przestrzeni badanego okresu. Indeks niestabilności aktywów, szacujemy na podstawie danych historycznych wielkości aktywów, wyznaczając linię trendu za pomocą funkcji regresji.

³ Eccles, Robert G., Jr., Scott C. Newquist, and Roland Schatz. "Reputation and Its Risks." *Harvard Business Review* 85, no. 2 (February 2007): 104–114.

Wzór 3.

$$\text{Indeks niestabilności aktywów} = \sqrt{\frac{\sum (y - YT)^2}{n}}$$

y - wartość aktywów

YT - wartość aktywów wyliczona na podstawie równania linowego trendu

Tabela 3. Asset Instability Index

	2011	2012	2013
#1	1,90	2,00	2,12
#2	2,19	2,23	2,17
#3	1,75	1,92	2,08

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Wysoka wartość indeksu niestabilności aktywów oznacza duże odchylenia osiąganych wartości aktywów od przewidywanych, co powoduje niekorzystną sytuację dla instytucji. Im większa niestabilność aktywów tym większe ryzyko finansowe organizacji, a kontrahenci stają się bardziej ostrożni jeśli chodzi o naszą firmę⁴. Wszystkie firmy wykazały rosnącą linię trendu, co świadczy o tym, że na przestrzeni badanych lat zwiększyły one wartość swoich aktywów. Jednak firma #2 przejawia większe wahania wartości i rozproszenie aktywów wobec linii trendu w porównaniu do pozostałych instytucji, Duża nieprzewidywalność aktywów znacznie utrudnia podejmowanie decyzji finansowych i sprawne zarządzanie podmiotem.

1.4 Wskaźnik Ogólny 0-36 miesięcy (*ang. General Subscore*)

Wzór 4.

$$\text{Wskaźnik ogólny} = (1,25 \times \text{Wiek}) + (0,33 \times \text{Rozmiar}) + (-0,00001 \times \text{Indeks niestabilności aktywów})$$

Tabela 4.

	2011	2012	2013
#1	9,10	9,28	9,42
#2	9,42	9,47	9,45

⁴ Mirosław Hamrol, Analiza finansowa przedsiębiorstwa, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań (2010),

#3	9,41	9,59	9,75
----	------	------	------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Wskaźnik ogólny obliczony w oparciu o powyższe trzy indeksy i przy użyciu odpowiednich mnożników pozwala oszacować wzrost kondycji finansowej. Pożądana jest jak najwyższa wartość tego wskaźnika co cechuje przedsiębiorstwa duże i dojrzałe, w przypadku rozwijających się podmiotów wyraża on duże tempo wzrostu, natomiast spadki i wartości ujemne są zjawiskiem negatywnym. W firmie #1 i #3 pokazuje on tendencję wzrostową, natomiast w firmie #2 jest on w miarę na jednym równym poziomie, jednakże we wszystkich instytucjach wskaźnik ten jest bliski jest wartości progowej, wynoszącej 10 co świadczy o wysokim poziomie stabilności ich aktywów.

2 Wskaźniki natychmiastowe (*ang. Immediate-Term Subscore*)

Drugą kategorią wskaźników przydatnych do obliczenia PHI są wskaźniki natychmiastowe - Immediate – Term Subscore, które przedstawiają elementy kondycji finansowej w przekroju czasowym wynoszącym do trzech miesięcy. Do analizy oczekiwanych i nieoczekiwanych przepływów pieniężnych posłużą następujące wskaźniki:

- 1) Współczynnik dostatecznej rezerwy gotówkowej
- 2) Zmodyfikowany wskaźnik gotówki
- 3) Docelowa płynność Lambda
- 4) Skorygowany wskaźnik płynności

Indeksy te dotyczą płynności finansowej firmy. Pierwszym z nich jest wskaźnik określający stosunek gotówki do rezerw – obrazuje zdolność do pokrycia wydatków gotówką⁵, drugi ukazuje wypłacalność przedsiębiorstwa. Kolejny najistotniejszy z tej grupy - to wskaźnik płynności lambda, który uwzględnia zmienność przepływów pieniężnych skutkującą nieprzewidzianymi wydatkami⁶ i obrazuje stan płynności przedsiębiorstwa. Ostatni w tej kategorii wskaźnik ukazuje stan płynności poprzez stosunek aktywów obrotowych do zobowiązań bieżących oraz długoterminowych.

2.1 Współczynnik dostatecznej rezerwy gotówkowej (*ang. Cash Reserve Sufficiency Ratio*)

⁵ M. Piotrowska (1997) *Finanse spółek. Krótkoterminowe decyzje finansowe*. Wrocław: Wyd. AE, s. 87-88

⁶ Wędzki Dariusz, *Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego. Tom 2. Wskaźniki finansowe*, Oficyna, 2009, s.158

Współczynnik pokazuje zdolność przedsiębiorstwa do pokrycia gotówką wydatków i kosztów. Wynikające wartości są przede wszystkim uzależnione od profilu działalności przedsiębiorstwa i poziomu wydatków do zgromadzonej gotówki wskaźnik ten odzwierciedla płynność finansów firmy oraz zdolność do terminowego regulowania zobowiązań⁷. Wyższe wartości tego wskaźnika świadczą o podwyższonym stanie gotówki w stosunku do wydatków. Natomiast zbyt wysoki poziom wskaźnika może świadczyć o nieefektywnym wykorzystaniu środków pieniężnych i nadpłynności w przedsiębiorstwie, co nie do końca jest pozytywną sytuacją,

Wzór 5.

$$\text{Wskaźnik wystarczalności rezerwy gotówkowej} = 1 + \left(\frac{\text{gotówka}}{\text{wydatki} - \text{amortyzacja} - \text{pozostałe wydatki}} - 0,25 \right)$$

Tabela 5.

	2011	2012	2013
#1	1,03	1,02	1,02
#2	1,03	1,06	1,09
#3	1,06	1,10	1,06

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetłowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Im wyższa wartość tego indeksu tym lepiej, ponieważ oznacza to o lepszej kondycji finansowej firmy, oraz informuje o braku problemów z płynnością gotówkową i pokrywaniu swoich bieżących wydatków. Świadczy to o dobrej gospodarce środkami pieniężnymi i znajomości przyszłych wydatków. Spośród badanych firm najlepiej prezentuje się przedsiębiorstwo #2, gdzie wskaźnik jest największy i ma tendencję rosnącą. Z kolei przedsiębiorstwo #1 charakteryzuje się stabilnością tego wskaźnika.

2.2 Zmodyfikowany wskaźnik gotówki (*ang. Modified Cash Ratio*)

Kolejnym wskaźnikiem jest zmodyfikowany współczynnik gotówkowy który informuje o płynności finansowej. Powstaje on poprzez wyliczenie udziału środków pieniężnych netto w aktywach ogółem. Im wyższa wartość tego wskaźnika, tym lepsza sytuacja przedsiębiorstwa

⁷ Konrad Stępień, *Rentowność a wypłacalność przedsiębiorstw*, Difin, Warszawa 2008, str. 42.

pod względem wypłacalności finansowej i większa zdolność firmy do regulacji bieżących zobowiązań za pomocą gotówki⁸.

Wzór 6.

$$\text{zmodyfikowany wskaźnik gotówki} = \frac{\text{przepływy pieniężne netto}}{\text{aktywa ogółem}}$$

Tabela 6.

	2011	2012	2013
#1	0,09	0,08	0,11
#2	0,09	0,21	0,09
#3	0,21	0,21	0,19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Najbardziej niekorzystnie przedstawia się sytuacja przedsiębiorstwa #2, które najpierw zanotowało duży wzrost a następnie taki sam spadek wartości wskaźnika. Najlepiej natomiast kształtuje się sytuacja w instytucji #3, która utrzymuje wskaźnik na względnie stałym poziomie. Według badań przeprowadzonych przez A. K. Dittmar i R. Duchin'a firmy na ogół aktywnie dostosowują swoje rezerwy gotówkowe, jednakże nie jest to dopasowanie perfekcyjne⁹.

2.3 Docelowa płynność Lambda (ang. *Target Liquidity Lambda*)

Wskaźnik Lambda porównuje płynne zasoby ze stopniem zmienności przepływów operacyjnych, wskaźnik ten można również zinterpretować w kontekście wypłacalności przedsiębiorstwa jako zdolność do regulowania krótkoterminowych zobowiązań¹⁰. Indeks płynność Lambda informuje nas jakie jest prawdopodobieństwo utraty płynności a co za tym idzie ryzyko bankructwa firmy. Im wskaźnik niższy tym prawdopodobieństwo wyższe dlatego pożądanymi wynikami współczynnika są jak największe wartości. We wskaźniku tym

⁸ Urszula Wojciechowska, *Płynność finansowa przedsiębiorstw w okresie transformacji gospodarki*, Oficyna Wydawnicza SGH w Warszawie, Warszawa 2001, s. 14

⁹ Dittmar, Amy K. and Duchin, Ran, *The Dynamics of Cash* (May 2010). Ross School of Business Paper No. 1138. Available at SSRN: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1569529> (ostatni dostęp 28 kwietnia 2015) s. 31

¹⁰ J. Zietlow, A. Seidner, *Cash & investment management for nonprofit organizations*, John Wiley & Sons, Hoboken, (2007).

sumuje się gotówkę z krótkoterminowymi inwestycjami oraz prognozowanym przyszlórocznym przepływem z działalności operacyjnej i dzieli się otrzymaną sumę przez niepewność przepływów operacyjnych.

Wzór 7.

$$\text{Lambda} = (\text{gotówka} + \text{inwestycje krótkoterminowe} + \text{średnie OFC}) / \text{niepewność OFC}$$

Średnie OCF = średnia operacyjna przepływów pieniężnych z trzech lat

Niepewność OCF = odchylenie standardowe historycznych operacyjnych przepływów pieniężnych

Tabela 7.

	2011	2012	2013
#1	6,14	6,06	6,06
#2	3,78	5,19	5,52
#3	3,27	6,71	4,43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Na podstawie uzyskanych wartości, można stwierdzić, że najmniejsze prawdopodobieństwo braku płynności, a co za tym idzie lepszą kondycję finansową posiada przedsiębiorstwo #1 którego wyniki są na stabilnym, wysokim poziomie. Taki wynik osiągają firmy o stałych przepływach operacyjnych i niskim ryzyku finansowym¹¹. Wyniki w instytucji #2 przedstawiają się również bardzo dobrze, ponieważ jej sytuacja finansowa jest zabezpieczona w dużym stopniu płynnymi aktywami. Do tego w kolejnych latach wartość wskaźnika wzrasta co zapewnia jeszcze większe zabezpieczenie. W przypadku firmy #3 wskaźnik po wcześniejszym wzroście niepokojąco spadł, a wartości indeksu ulegały w kolejnych okresach znacznym wahaniom, co może sugerować, że przedsiębiorstwo posiada niski poziom utrzymywanych środków pieniężnych.

2.4 Skorygowany wskaźnik płynności (*ang. Current Liquidity Index*)

Współczynnik CLI pozwala ocenić, czy stałe wydatki bieżące pokrywane są przez gotówkę oraz krótkoterminowe inwestycje. Wyplacalności mierzona tym indeksem, jest określana jako stosunek gotówki i innych inwestycji krótkoterminowych do wartości zobowiązań. Jest to

¹¹ Gabriel A. Hawawini, Claude Viallet, Finance for Executives: Managing for Value Creation: Managing for Value Creation, Cengage Learning, 2010, s.381.

jeden z najczęściej stosowanych wskaźników płynności bieżącej służący do oceny terminowego regulowania bieżących zobowiązań¹². Wyższe wartości tego wskaźnika oznaczają lepszą kondycję finansową, oraz lepsze możliwości i pewność terminowego pokrywania zobowiązań¹³, a minimalny poziom nie powinien spaść poniżej wartości jeden.

Wzór 8.

$$CLI = \frac{\text{gotówka} + \text{inwestycje krótkoterminowe} + \text{operacyjne przepływy pieniężne}}{\text{wymagalne krótko i długoterminowe zobowiązania finansowe}}$$

Tabela 8.

	2011	2012	2013
#1	0,25	0,23	0,30
#2	0,5	1,20	1,15
#3	0,3	0,49	0,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Jak widać po wartościach w tabeli powyżej tylko przedsiębiorstwo #2 radzi sobie całkiem dobrze i osiąga zalecaną wartość, co może być wynikiem lepszej efektywności w działalności, pozostałe firmy nie spełniają minimalnego kryterium co ukazuje adekwatność pokrycia stałych finansowych wpływów przez środki pieniężne i inwestycje krótkoterminowe¹⁴ i jest równoznaczne z brakiem płynności danego przedsiębiorstwa.

2.5 Wskaźnik natychmiastowy 0-3 miesiące (*ang. Immediate-Term Subscore*)

Wzór 9.

$$\text{Wskaźnik natychmiastowy} = (1,25 \times \text{Wskaźnik wystarczalności funduszy pieniężnych}) + (12,5 \times \text{Zmodyfikowany wskaźnik gotówki}) + (0,85 \times \text{Lambda}) + (0,5 \times \text{CLI})$$

Tabela 9.

¹² Edyta Duda-Piechaczek., *Analiza i planowanie finansowe*, Wydawnictwo HELION, Gliwice, 2007

¹³ John Zietlow, Alan G. Seider, *Cash & Investment Management for Nonprofit Organizations*, John Wiley & Sons, 2007, s.19.

¹⁴ J. Zietlow, J. A. Hankin, A. Seidner, *Financial management for nonprofit organizations: policies and practices*, John Wiley & Sons, Hoboken, (2007).

	2011	2012	2013
#1	7,77	7,55	8,00
#2	5,93	8,93	7,80
#3	3,19	6,13	4,14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Miara wskaźników natychmiastowych, dotyczy przepływów pieniężnych i ukazuje potencjał ekonomiczny oraz płynność finansową firmy. Wartości poszczególnych elementów tej miary przemnożone przez odpowiednią wagę pozwalają oszacować kondycję finansową najbliższego okresu i powinny osiągać wartości jak największe. Jak widać z obliczeń najlepiej przedstawia się sytuacja przedsiębiorstwa #1 a najgorzej #3. W pierwszym przypadku potencjał finansowy i wypłacalność są na dużym poziomie, niewiele gorzej wygląda stan w instytucji #2 co jest bardzo pozytywnym zjawiskiem, natomiast ogólny wynik firmy #3 jest niepokojąco niski i może oznaczać zbliżające się problemy z wypłacalnością i płynnością w przedsiębiorstwie.

3 Wskaźniki krótkoterminowe (ang. *Short-Term Subscore*)

Trzecią kategorią wskaźników wpływających na końcowy Indeks Kondycji Finansowej są wskaźniki krótkoterminowe. Składa się ona z trzech indeksów uwzględniających przepływy pieniężne, aktywa oraz koszty administracyjne które umożliwiają dokonuje pomiaru płynności i wypłacalności.

- 1) Wskaźnik przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej.
- 2) Wskaźnik aktywów.
- 3) Administracyjny współczynnik wydatków

Wskaźniki te przedstawiają stan firm oraz źródła utrzymania kondycji ekonomicznej przedsiębiorstw w ujęciu krótkoterminowym na podstawie przedziału czasowego od 3 do 12 miesięcy. Pierwszy z nich ocenia bieżące przepływy pieniężne z działalności operacyjnej oraz zdolność jednostki do pokrycia z nich zobowiązań krótkoterminowych bez pomocy środków finansowych z zewnątrz. Kolejny jest miarą wypłacalności i ilustruje stosunek aktywów bieżących do aktywów ogółem, przedstawiając tym samym strukturę majątku

przedsiębiorstwa. Ostatni wyraża udział kosztów administracyjnych w całości kosztów z wyłączeniem wydatków administracyjnych¹⁵. Wskaźnik kosztów administracyjnych jest przykładem elastyczności finansowe i powinien wykazywać tendencję malejącą.

3.1 Wskaźnik przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej (*ang. Operating Cash Flow Ratio*)

Wskaźnik ten ukazuje w jakim stopniu przedsiębiorstwo lub instytucja posiada zdolność do pokrycia zobowiązań krótkoterminowych wymagalnych w ciągu 12 miesięcy z przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej¹⁶.

Wzór 10.

$$\text{Wskaźnik operacyjnych przepływów pieniężnych OCF} = \frac{\text{przepływy pieniężne z działalności operacyjnej}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$$

Tabela 10.

	2011	2012	2013
#1	0,24	0,22	0,29
#2	0,36	0,75	0,44
#3	0,01	0,01	0,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

W instytucji #1 wyniki ukazują niewielkie ale stabilne możliwości spłaty zobowiązań. W firmie #2 kolejne lata przedstawiają wahania tego wskaźnika a dodatnia wartości wykazuje na możliwości częściowej spłaty długu, natomiast w instytucji #3 sytuacja przedstawia się najgorzej, osiągnięto wynik bliski zeru co świadczy o ryzyku wystąpienia trudności w spłacie zobowiązań krótkoterminowych.

3.2 Wskaźnik aktywów (*ang. Asset Ratio*)

Wskaźnik aktywów ocenia organizację pod względem wypłacalności i ukazuje stosunek aktywów obrotowych do sumy aktywów ogółem. Aktywa obrotowe są składnikiem majątku,

¹⁵ J. Kowalczyk, (1993), *Finanse firmy*, Wydawnictwo Międzynarodowej Szkoły Zarządzania, Warszawa, str. 25

¹⁶ Świdorska G. K. (2011) *Jak czytać sprawozdanie finansowe*. Warszawa: Difin, s. 61-64

który poprzez upłynnienie mogą zostać zamienione na gotówkę w ciągu roku obrotowego. Stanowiąc tym samym potencjał do zwiększenia przepływów pieniężnych, co z kolei może powodować przyszłe korzyści ekonomiczne dla firmy¹⁷.

Wzór 11.

$$\text{Wskaźnik aktywów} = \frac{\text{aktywa obrotowe}}{\text{aktywa ogółem}}$$

Tabela 11.

	2011	2012	2013
#1	0,57	0,57	0,61
#2	0,73	0,76	0,77
#3	0,37	0,42	0,40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Żadna z badanych spółek nie odnotowała wyraźnego spadku ani wzrostu wskaźnika. Nie ulegał on też większym wahaniom. Jak można zaobserwować największy udział aktywów obrotowych występuje w firmie #2 gdzie stanowi on prawie 80% wszystkich aktywów, jego wartość mówi o dobrym poziomie wypłacalności i lepszej kondycji finansowej firmy. Sytuacja jest stabilna również w przypadku firmy #1 gdzie stosunek ten zwiększył się i wynosi ponad 50%. Przedsiębiorstwo #3 natomiast cechuje się bardzo niskimi wskaźnikami w kolejnych latach. Znaczenie struktury aktywów dla sytuacji finansowej przedsiębiorstwa wynika głównie z tego, że poszczególne składniki majątkowe różnią się między sobą stopniem płynności, skalą ryzyka jakim jest obarczone oraz formą w jakiej występuje.

3.3 Administracyjny współczynnik wydatków (ang. Administrative Expense Ratio)

Następny współczynnik mierzy zdolność przedsiębiorstwa do zarządzania kosztami administracyjnymi. Dzięki temu wskaźnikowi możemy ocenić, jakie są możliwości odnośnie cięć wydatków na administrację. Wydatki te, kiedy zajdzie potrzeba zachowania lub przywrócenia stabilności finansowej przedsiębiorstwa mogą zostać względnie szybko

¹⁷ Pomykańska B., Wypych M. (2000) *Sprawozdania finansowe jako źródło informacji o przedsiębiorstwie i podstawa podejmowania decyzji*. W: M. Wypych (red.) *Finanse przedsiębiorstwa z elementami zarządzania i analizy*. Łódź: Wyd. ABSOLWENT. s.182

zmniejszone, jednak największe znaczenie ma należyta kontrola tej kategorii wydatków¹⁸. Przycinanie wydatków zwiększa zdolność finansową, a wyższe wartości tego wskaźnika wskazują na lepszą kondycję finansową firmy oraz redukcję tych wydatków.

Wzór 12.

$$\text{Wskaźnik kosztów administracyjnych} = \frac{\text{koszty administracyjne}}{\text{Koszty ogółem} - \text{koszty administracyjne}}$$

Tabela 12.

	2011	2012	2013
#1	0,02	0,02	0,02
#2	0,01	0,01	0,01
#3	0,01	0,00	0,01

We wszystkich badanych instytucjach wskaźniki utrzymują się na niskim poziomie, co oznacza, że koszty administracyjne mają nieznaczny udział w strukturze kosztów ogółem i nie są zbyt wysokie. Ich ograniczenie nie będzie więc miało większego wpływu na poprawę efektywności finansowej.

3.4 Wskaźnik krótkoterminowy 3-12 miesięcy (*ang. Immediate-Term Subscore*)

Wzór 13.

$$\text{Wskaźnik krótkoterminowy} = (0,75 \times \text{Wskaźnik OCF}) + (6,60 \times \text{Wskaźnik aktywów}) + (8,33 \times \text{Wskaźnik kosztów administracyjnych})$$

Tabela 13.

	2011	2012	2013
#1	4,11	4,07	4,41
#2	5,22	5,67	5,49
#3	2,53	2,82	2,71

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

¹⁸ Steven M. Bragg, *Business Ratios and Formulas: A Comprehensive Guide*, John Wiley & Sons, 2010, ISBN 1118169964 s. 5.

Wskaźniki składające się na ocenę płynności w ujęciu krótkoterminowym wraz z odpowiednio dobranymi poziomami wag wykazały że firmy w odniesieniu do bieżącej działalności operacyjnej, oraz majątku własnego, posiadają niestabilne i nierówne poziomy wypłacalności. Najwyższe wartości prezentuje firma #2 w dużej mierze ma na to wpływ wielkość aktywów obrotowych oraz możliwość regulowania zobowiązań, nieco gorzej wygląda sytuacja w przedsiębiorstwie #1 tu również na wielkość wskaźnika największy wpływ miała struktura aktywów. Natomiast w firmie #3 niski poziom wskaźnika wynika z bardzo dużych trudności w pokrywaniu zobowiązań z bieżącej działalności operacyjnej, co jest niepokojącym sygnałem. Analizowana grupa współczynników krótkoterminowych w badanych jednostek, wykazała, że wartości tego wskaźnika mogą mieć wpływ na podejmowane przez zarząd decyzje w dłuższym okresie niż jak w przypadku wskaźnika natychmiastowego, a vitalność i żywotność przedsiębiorstw może się różnić w zależności od przyjmowanego horyzontu czasowego.

4 Wskaźniki średnioterminowe (ang. *Medium-Term Subscore*)

Kolejną kategorią i zarazem ostatnią częścią składową wskaźnika PHI jest wskaźnik średnioterminowy który obrazuje kondycję finansową przedsiębiorstwa. Jest on najbardziej rozbudowany ze wszystkich występujących wskaźników i dotyczący okresu od 12 do 36 miesięcy, a więc perspektywy, która odzwierciedla w dużym stopniu wymagania finansowe wynikające z nakładów inwestycyjnych. Na powyższą miarę składa się 5 indeksów.

- 1) Zmiana aktywów netto
- 2) Wskaźnik wniesionego wkładu
- 3) Współczynnik samofinansowania
- 4) Wskaźnik zadłużenia finansowego
- 5) Wskaźnik kosztów pozyskiwania funduszy

Miary te odpowiedzialne są za wypłacalność jednostki gospodarczej oraz jej płynność. Pierwszy informuje o zmianach w aktywach netto, pozytywnym trendem są zmiany stałe i rosnące oznaczające występowanie nadwyżki¹⁹ i powiększanie się zasobów podmiotu²⁰. Kolejnym wskaźnikiem jest tzw. wskaźnik wkładów. Jest to miara obrazująca wpływ

¹⁹ Patterson Robert, *Compendium of Finance in Polish and English* (2011), Wydawnictwo Zielona Sowa, , http://www.worldcat.org/title/compendium-of-finance-in-polish-english-kompendium-terminow-z-zakresu-finansow-po-polsku-i-angielsku-vol-5-f-p/oclc/833770912&referer=brief_results ISBN 978-837623-841-8 , Kraków.

²⁰ M. Milevsky, (1998) *Optimal Asset Allocation Towards the End of the Life Cycle: To Annuitize or Not to Annuitize*, dostępna na http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1077, ostatni dostęp 9 grudnia 2013

otrzymane jako wsparcie z tytułu zadatków, udziałów i darowizn do dochodów ogółem. Im niższa wartość wskaźnika tym większa elastyczność spółki oraz mniejsze ryzyko wynikające z działalności²¹. Trzeci oznacza zdolność jednostki do finansowania swoich przedsięwzięć z własnych funduszy unikając powiększanie zadłużania²². Należy zwrócić uwagę na znaki w wskaźniku, przy czym suma przepływów operacyjnych powinna być dodatnia, natomiast inwestycyjnych ujemna. W przeciwnym razie zmienia się interpretacja wskaźnika, dlatego w takiej sytuacji należy przyjąć inną wag. Kolejnym z wykorzystywanych wskaźników jest wskaźnik zadłużenia finansowego. Im większa jest wartość tego wskaźnika tym wyższe ryzyko ponosi kredytodawca²³. Wskaźników kosztów pozyskiwania funduszy przez przedsiębiorstwo przedstawia zestawienie wydatki przeznaczone na pozyskanie funduszy, z otrzymanymi wpływami. Im mniejsza wartość tego wskaźnika, tym większa opłacalność pozyskiwania środków z danego źródła. Dwa ostatnie wskaźniki są destymulantami, co oznacza, że spadek ich wartości świadczy o poprawie kondycji finansowej podmiotu²⁴ oraz mniejszym zadłużeniu spółki²⁵. Wskaźnik wniesionego wkładu oraz wskaźnik kosztów pozyskiwania funduszy opisane przez Zietlowa²⁶ związane są bezpośrednio z organizacjami non-profit i uzyskiwanymi przez nie dotacjami. Ze względu na charakter działalności produkcyjnej prowadzonej przez przedsiębiorstwa są one mało istotne.

4.1 Zmiana aktywów netto (ang. *Net Surplus*)

Pierwszą miarą jest nadwyżka netto ukazująca zmiany aktywów netto²⁷ w czasie a co za tym idzie jak duże są zyski. Pozwala określić zmiany w wartości posiadanych aktywów względem poprzedniego okresu. Z ekonomicznego punktu widzenia zmiany takie powinny być stałe i cechować się dodatnimi przyrostami.

²¹ A. Steiner, *Sharpe Ratio Contribution and Attribution Analysis* (2011), http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1839166, ostatni dostęp 28 kwietnia 2015

²² T. Korol, *Nowe podejście do analizy wskaźnikowej w przedsiębiorstwie*, (2013), Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa, s. 24.

²³ Helfert Erich, Sawicki Jarosław, *Techniki analizy finansowej* (2004), Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, http://www.worldcat.org/title/techniki-analizy-finansowej/oclc/749170746&referer=brief_results, ISBN 83-208-1479-0, Warszawa.

²⁴ R. Krishan, (2002), *Financial Disclosure Management by Nonprofit Organizations* http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=319581, (ostatni dostęp 29 kwietnia 2015)

²⁵ D. Wędzki, *Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego (2006)*, Wyd. Wolters Kluwer Polska, Kraków, s. 323

²⁶ J. Zietlow, *A Financial Health Index for Achieving Nonprofit Financial Sustainability* (2012), <http://ssrn.com/abstract=2049022> (ostatni dostęp: 29 kwietnia 2015).

²⁷ Nowak, E., *Analiza Sprawozdań finansowych*, wyd. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne 2008, ISBN: 978-83-2081-704-1.

Wzór 14.

Nadwyżka = zmiana w aktywach netto = aktywa ogółem – zobowiązania

Tabela 14.

	2011	2012	2013
#1	0,14	0,14	0,13
#2	0,10	0,08	-0,03
#3	0,12	0,11	0,13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

W przypadku instytucji #1 i #3 wskaźnik utrzymuje się z roku na rok na stabilnym poziomie, a firmy w związku z wygenerowaną nadwyżką mają możliwość przetrwania i dalszego rozwoju. W instytucji #2 z kolei zmiany idą w złym kierunku i tendencja jest malejąca.

4.2 Wskaźnik wniesionego wkładu (*ang. Contribution Ratio*)

Kolejna wartość to wskaźnik kapitału własnego, który obrazuje wielkość kapitału wniesionego do instytucji w formie dofinansowania. Jednostki powinny dążyć do jak minimalizacji wartości tego indeksu, ponieważ świadczy on o samowystarczalności finansowej jednostki. Wskaźnik ten im wyższy tym mniejsza jest elastyczność finansowa.

Wzór 15.

$$\text{Wskaźnik wkładu własnego} = \frac{\text{kapitał własny}}{\text{dochody}}$$

Tabela 15.

	2011	2012	2013
#1	0,15	0,14	0,15
#2	0,25	0,30	0,36
#3	0,37	0,38	0,35

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Najlepiej w zestawieniu wypada firma #1, w każdym roku osiąga ona podobne stabilne i niskie wartości tego wskaźnika. Wskaźnik dla instytucji #2 i #3 osiąga dosyć wysoką wartość

co sugeruje bardzo niekorzystną sytuację finansową. W związku z tym wskazany byłoby dążenie do obniżenia jego wartość.

4.3 Współczynnik samofinansowania (ang. Self-Financing Ratio)

Wskaźnik ten wskazuje zdolność przedsiębiorstwa do samofinansowania i rozwoju przy mniejszym wykorzystaniu długu. Im jest o wyższy, tym oznacza zdrowszą kondycję finansową i większą ilość zapasu finansowego, który mógłby być używany dla pracującego kapitału obrotowego. Wartość poniżej 1 oznacza brak zapasu finansowego

Wzór 16.

Wskaźnik samodzielnego finansowania

$$= \left| \frac{\sum \text{przepływów operacyjnych z ostatnich 3 lat}}{\sum \text{przepływów inwestycyjnych z ostatnich 3 lat}} \right|$$

Tabela 16.

	2011	2012	2013
#1	1,41	1,49	1,75
#2	1,57	1,29	0,53
#3	0,02	0,02	0,07

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Wartość indeksu na przestrzeni lat dla organizacji #1 rosła, co oznacza dobrą kondycję finansową, oraz, że jest w znacznym stopniu zdolna do samodzielnego sfinansowania swojej działalności i inwestycji. W przypadku firm #2 wskaźnik w badanych okresach jest niestabilny i obserwujemy spadkową tendencję. Najgorzej wygląda wynik firmy #3, oznacza to, iż jednostka posiada bardzo małą ilość zapasu finansującego, który można „zainwestować” w pracujący kapitał obrotowy.

4.4 Wskaźnik zadłużenia finansowego (ang. Financial Debt Ratio)

Przedostatni wskaźnik obrazuje wartość całkowitych zobowiązań finansowych do aktywów netto wraz z zobowiązaniami ogółem i może być interpretowany jako część majątku spółki, która jest finansowana z długu. Im niższa jest wartość indeksu, tym lepsza sytuacja

analizowanej firmy. Oznacza to bowiem mniejsze zadłużenie firmy²⁸ i świadczy o samodzielności finansowej przedsiębiorstwa. Wartość powyżej 0,67 wskazuje na nadmierne ryzyko kredytowe.

Wzór 17.

$$\text{Wskaźnik zadłużenia finansowego} = \frac{\text{dług finansowy}}{\text{dług finansowy} - \text{aktywa netto}}$$

Dług finansowy = zobowiązania bieżące wobec wierzycieli, zarządu, pracowników + zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wart + pozostałe zobowiązania + kredyty hipoteczne

Tabela 17.

	2011	2012	2013
#1	0,66	0,63	0,58
#2	0,36	0,27	0,23
#3	0,32	0,33	0,35

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Sytuacja w instytucji #1j przedstawia się niekorzystnie, ponieważ wartość wskaźnika nieznacznie odbiega od poziomu minimalnego 0,67 sugerującego duże ryzyko kredytowe. W najkorzystniejszej sytuacji znajduje się przedsiębiorstwo #2 którego największe zadłużenie było na początku działalności, potem z roku na rok wartość malała, aby zatrzymać się na bardzo niskim poziomie, co dobrze świadczy o jej kondycji finansowej. W firmie #3 sytuacja jest stabilna i mimo niewielkiego wzrostu nie przedstawia się źle.

4.5 Wskaźnik kosztów pozyskiwania funduszy (*ang. Fundraising Cost Ratio*)

Ostatni analizowany wskaźnik przedstawia stosunek kosztów działalności do osiągniętych całkowitych przychodów. Wskaźnik ten powinien dążyć do zera, im ta wartość jest niższa tym lepiej, a wartości ujemne świadczą o stracie na koniec roku.

Wzór 18.

²⁸ Maria Sierpińska, Tomasz Jachna, *Metody podejmowania decyzji finansowych: Analiza przykładów I przypadków*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2007, str.89

$$\text{Wskaźnik kosztów pozyskania funduszy} = \frac{\text{koszty uzyskania przychodów}}{\text{przychody ogółem}}$$

Tabela 18.

	2011	2012	2013
#1	0,96	0,96	0,95
#2	0,96	0,93	0,96
#3	5,11	8,66	11,87

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Omawiana organizacja #1 w okresie trzyletnim ukazuje stałą tendencję wzrostową kosztów. Podobnie w firmie #2 wskaźnik jest stabilny W przypadku instytucji #3 indeks rośnie z roku na rok i jest to sytuacja negatywna. Warto zauważyć, że wyższe wartości tego wskaźnika oznaczają gorszą kondycję finansową przedsiębiorstwa.

4.6 Wskaźnik średnioterminowy 12-36 miesięcy (*ang. Medium-Term Subscore*)

Wzór 19.

Wskaźnik średnioterminowy = (0,00001 x Nadwyżka) + (-2 x Wskaźnik wkładu własnego) + (2 x Wskaźnik samofinansowania) + (-2 x Wskaźnik zadłużenia finansowego) + (-2 x Wskaźnik kosztów pozyskania funduszy)

Tabela 19.

	2011	2012	2013
#1	7,80	9,80	13,30---10,00
#2	3,73	3,96	2,24
#3	-11,41	-18,52	-24,80

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Po zestawieniu wyników z powyższych pięciu wskaźników z odpowiednimi mnożnikami otrzymujemy „Medium-Term Subscore” który obrazuje kondycję finansową dotyczącą średniookresowych nakładów inwestycyjnych. Jak można zauważyć po zestawieniu wskaźnik ten dla instytucji #3 jest ujemny i co rok malejący. Natomiast przedsiębiorstwo #1 według tego wskaźnika jest w najlepszej sytuacji, wartości tego indeksu z roku na rok wzrastają, co wskazuje na wzrost kondycji finansowej firmy. Organizacja zwiększa swoją płynność,

wypłacalność i elastyczność finansową, co w konsekwencji wpłynęło na osiągnięcie przez spółkę górnej granicy dziesięciu punktów. Wielkość wyniku średnioterminowego w badanym przedsiębiorstwie #2 znacznie pogorszyła się, na co największy wpływ miał wskaźnik samofinansowania, oraz ujemna wartość nadwyżki.

5 Φ - Wskaźnik kondycji finansowej (ang. Financial Health Index)

Wzór 20.

$$\Phi = (0,1 \times \text{wskaźnik ogólny}) + (0,4 \times \text{wskaźnik natychmiastowy}) + (0,3 \times \text{wskaźnik krótkoterminowy}) + (0,2 \times \text{wskaźnik średnioterminowy})$$

Tabela 20.

	2011	2012	2013
#1	6,53	6,89	7,42
#2	5,58	6,96	6,11
#3	0,41	0,30	-1,75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych i opracowania J. Zetlowa - A Financial Health Index for Achieving Financial Sustainability, <http://ssrn.com/abstract=2049022> [dostęp: 25.04.2015]

Przedstawione wyżej wyniki w oparciu o zaproponowany przez Zietlowa model analizy dają obraz kondycji finansowej przedsiębiorstw. Na podstawie oszacowanych wartości 15 szczegółowych wskaźników, zebranych z uwagi na perspektywę czasową w 4 kategorii otrzymujemy kompleksową i wieloaspektową ocenę sytuacji wynikającą z działalności instytucji. Dzięki odpowiedniemu doborowi wag dla poszczególnych wskaźników możliwe jest obliczenie Indeksu Kondycji Finansowej analizowanego przedsiębiorstwa w latach 2011-2013. Można zaobserwować, że kondycja finansowa firm ulegała znacznym wahaniom, a wartości indeksu wykazują dużą niestabilność, jednak poziom wyników dla dwóch z nich jest zadowalający, co w połączeniu z odnotowywanym wzrostem wartości może w przyszłości przełożyć się na większą stabilność sytuacji ekonomicznej jednostki. Dodatkowo w przypadku #1 firmy trend w badanych okresie czasu jest dodatni, co jest bardzo pozytywnym aspektem. Spadek wskaźnika jest powodem do zmartwień odnośnie kondycji finansowej organizacji #3. Wynik ten w porównaniu z innymi przedsiębiorstwami jest najniższy a duży wpływ miały na niego osiągnięte bardzo złe wielkości Medium-Term Subscore.

Zakończenie:

Przedstawione w pracy wskaźniki pozwalają na ocenę kondycji finansowej analizowanych przedsiębiorstw. Każdy ze wskaźników obrazuje szczegółowe informacje odnoszącą się do konkretnego zakresu działalności firm. Jednakże, bardzo trudno jest określić, która instytucja prezentuje najlepszą sytuację finansowo-ekonomiczną. A poszczególne wyniki i trudności w ich ocenie wynikają z konkretnej perspektywy w jakiej dokonujemy badania. Kondycja finansowa przeanalizowana pod kątem płynności, wypłacalności oraz elastyczności, poszczególnych firm, mimo ich funkcjonowania w jednej branży znacznie się różni. Wpływ na to ma wielkość danej firmy, struktura jej bilansu oraz rachunku zysku i strat. Uzyskane wyniki badań powinny pomóc w podejmowaniu strategicznych decyzji w zarządzaniu finansami firmy i ustabilizowaniu ich działań w kluczowych aspektach, a dostarczone informacje mogą przyczynić się do poprawy konkurencyjności oraz efektywności działania, co przyniesie w przyszłości satysfakcjonujące wyniki finansowe. Podsumowując przedsiębiorstwa często stoją przed poważnymi problemami związanymi z ciągle rozwijającą się konkurencją oraz sytuacją gospodarczą. Powoduje to zagrożenie ale zarazem wielką szansę. Przeprowadzając analizę przedsiębiorstwa można stwierdzić, że przyszła sytuacja uzależniona od bieżących decyzji finansowych i inwestycyjnych, a kontrolując na bieżąco sytuację na rynku, jesteśmy w stanie sprawnie kontynuować działalność. Tym samym analiza kondycji finansowej staje się jednym z podstawowych narzędzi optymalizowania zysków i odzwierciedla efektywności ekonomiczną przedsiębiorstwa.

Bibliografia:

1. Sprawozdania finansowe firm
2. S. Basak, A. Shapiro, (2001) *Value-at-Risk Based Risk Management: Optimal Policies and Asset Price*.
3. C. Okten, B. A. Weisbrod, (2000) *Determinants of Donations in Private Nonprofit Markets*. *Journal of Public Economics*, 75(2), str. 255-272.
4. R. G. Eccles Jr., C. S. Newquist, R. Schatz, (2007) *Reputation and Its Risks*. *Harvard Business Review* 85, no. 2/2007, str. 104–114.
5. M. Hamrol, (2010) *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań
6. M. Piotrowska, (1997) *Finanse spółek. Krótkoterminowe decyzje finansowe*, Wrocław: Wyd. AE, str. 87-88.
7. D. Wędzki, (2009) *Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego. Tom 2. Wskaźniki finansowe*, Oficyna, str.158.
8. K. Stępień, (2008) *Rentowność a wypłacalność przedsiębiorstw*, Difin, Warszawa, str 42.
9. U. Wojciechowska, (2001) *Płynność finansowa przedsiębiorstw w okresie transformacji gospodarki*, Oficyna Wydawnicza SGH w Warszawie, str. 14.
10. A. K. Dittmar, R. Duchin, (2010) *The Dynamics of Cash*. *Ross School of Business Paper No. 1138*. Available at SSRN: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1569529> (ostatni dostęp 28 kwietnia 2015) str. 31.
11. J. Zietlow, A. G. Seidner, (2007) *Cash & investment management for nonprofit organizations*, John Wiley & Sons, Hoboken.
12. G. A. Hawawini, C. Viallet, (2010) *Finance for Executives: Managing for Value Creation: Managing for Value Creation*, Cengage Learning, str. 381.
13. E. Duda-Piechaczek., (2007) *Analiza i planowanie finansowe*, Wydawnictwo HELION, Gliwice.
14. J. Kowalczyk, (1993) *Finanse firmy*, Wydawnictwo Międzynarodowej Szkoły Zarządzania, Warszawa, str. 25.
15. G. K. Świdarska, (2011) *Jak czytać sprawozdanie finansowe*. Warszawa: Difin, str. 61-64.
16. B. Pomykalska, M. Wypych, (2000) *Sprawozdania finansowe jako źródło informacji o przedsiębiorstwie i podstawa podejmowania decyzji*. W: M. Wypych (red.) *Finanse*

przedsiębiorstwa z elementami zarządzania i analizy. Łódź: Wyd. ABSOLWENT, str. 182.

17. S. M. Bragg, (2010) *Business Ratios and Formulas: A Comprehensive Guide*, John Wiley & Sons, ISBN 1118169964, str. 5.
18. R. Patterson, (2011) *Compendium of Finance in Polish and English*, Wydawnictwo Zielona Sowa, ISBN 978-837623-841-8, Kraków,
http://www.worldcat.org/title/compendium-of-finance-in-polish-english-kompendium-terminow-z-zakresu-finansow-po-polsku-i-angielsku-vol-5-f-p/oclc/833770912&referer=brief_results.
19. M. Milevsky, (1998) *Optimal Asset Allocation Towards the End of the Life Cycle: To Annuitize or Not to Annuitize*, http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1077, (ostatni dostęp 28 kwietnia 2015).
20. A. Steiner, (2011) *Sharpe Ratio Contribution and Attribution Analysis*, http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1839166, (ostatni dostęp 28 kwietnia 2015).
21. T. Korol, (2013) *Nowe podejście do analizy wskaźnikowej w przedsiębiorstwie*, Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa, str. 24.
22. E. Helfert, J. Sawicki, (2004) *Techniki analizy finansowej*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, ISBN 83-208-1479-0, Warszawa,
http://www.worldcat.org/title/techniki-analizy-finansowej/oclc/749170746&referer=brief_results,.
23. R. Krishan, (2002), *Financial Disclosure Management by Nonprofit Organizations* http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=319581, (ostatni dostęp 29 kwietnia 2015).
24. D. Wędzki, (2006) *Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego*, Wyd. Wolters Kluwer Polska, Kraków, str. 323.
25. J. Zietlow, (2012) *A Financial Health Index for Achieving Nonprofit Financial Sustainability*, <http://ssrn.com/abstract=2049022> (ostatni dostęp: 29 kwietnia 2015).
26. E. Nowak, (2008) *Analiza Sprawozdań finansowych*, wyd. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, ISBN: 978-83-2081-704-1.
27. M. Sierpińska, T. Jachna, (2007) *Metody podejmowania decyzji finansowych: Analiza przykładów I przypadków*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, str. 89.